

OTSUS

taotluse rahuldamata jätmise kohta

18.07.2025 nr 11.3-1/25/3397

Majandus- ja tööstusministri 27.03.2025 määruse nr 6 „Võrdsete võimaluste ja soolise võrdsuse edendamise toetus“ (edaspidi *meetme määrus*) § 23 lõike 1 punkti 1 alusel, **Riigi Tugiteenuste Keskus** (edaspidi *rakendusüksus*)

otsustab:

jätta Mittetulundusühingu Noore Vanema Perekeskus (edaspidi ka *taotleja*), registrikood 80377629, asukoht Kiviselja, Kõveri küla, Saarde vald, Pärnu maakond poolt 19.05.2025 esitatud toetuse taotlus registreerimisnumbriga RES.5.07.25-0019 (edaspidi *taotlus*) projektile „Terve Elu – võimestades inimest“ rahuldamata.

Rakendusüksuse põhjendused ja õiguslik alus

Meetme määruse § 21 kohaselt saadetakse läbirääkimiste tulemusena komisjoni poolt positiivse hinnangu saanud taotlused hindamisele ning hindajad hindavad projekte vastavalt hindamisjuhendile.

Projekti „Terve Elu – võimestades inimest“ hinnati hindamiskriteeriumite alusel järgmiste hindepunktidega:

- 1) projekti vajalikkuse põhjendatus ja vastavus sihtrühma vajadustele – skaala 0-5 punkti, hinnati 3 punktiga.

Sihtrühma on taotluses osaliselt kirjeldatud ning projekti vajalikkus ja vastavus sihtrühma vajadustele on osaliselt tõendatud. Valitud sihtrühmade puhul on välja toodud statistikat ja viidatud uuringutele. Põhjalikumalt on selgitamata, miks on taotleja arvates just projekti tegevused need, mis kirjeldatud olukorra lahendamiseks on sobivaimad. Mõne tegevuse puhul on seos olukorra pikaajalisema lahendusega küsitav. Sihtrühma olukorra kirjeldamine on peamiselt nende tööturul osalemise ja sealsete diskrimineerimiskogemuste välja toomise kaudu. Samas on tööturul osalemise toetamine vaid üks projekti eesmärkidest. Erinevates taotluse alajaotustes on projekti kese ja fookus erinevalt käsitletud. Selgitatud on stereotüüpide ja eelarvamuste negatiivset mõju sihtrühmale ning seda, kuidas projekt aitab seda mõju vähendada. Samas puuetega inimeste ja tervisesisundi tõttu piiratud võimekusega inimeste sihtrühmale ei ole võrdsete võimaluste edendamise eesmärgist lähtudes projekti vajadust ja vastavust piisavalt põhjendatud. Puudub arusaadav seos, kuidas lähtudes ühiskondlikest hoiakutest, eelarvamustest ja teadmistest on sihtrühmal takistus tervise teenuste kättesaadavusteks ning kuidas käesolev projekt aitab neid takistusi vähendada.

- 2) projekti eesmärgipärasus – skaala 0-6 punkti, hinnati 1 punktiga.

Küsimusi tekitab projekti raskuskese, mis on pigem suunatud individuaalsele nõustamisele ja teenuste pakkumisele, kui laiema ühiskondliku muutuse ellukutsumisele. Hindajal ei ole

kindlust, et projekti tulemusel suudetakse projekti eesmärk saavutada ning on kahtlus, et tegevused kalduvad pigem taotleja ja partnerorganisatsiooni seniste tegevuste poole. Projekti eesmärgi, tegevuste ja sihtrühmade kirjeldustes on tunda mõningat segadust. Kindlasti on oluline vähemusrühmade võimestamine ja neile teenuste pakkumine, kuid struktuursete probleemide puhul on oluline tegeleda erinevate osapooltega ning tegevustega, mis ei pane kogu vastutust kujunenud olukorra eest vähemusrühma kuuluvale inimesele. Taotlus keskendub vähemusrühmade endi teadlikkuse ja nende endi suhtumise muutmisele. Samas lähtub nii võrdsete võimaluste poliitika kui ka toetuse võrdsete võimaluste eesmärk sellest, et võrdsete võimaluste edendamise takistuseks on ühiskonnas levivad hoiakud ja stereotüübid. See tähendab, et võrdsete võimaluste edendamiseks on kõige olulisem toetada võrdseid võimalusi väärtustavaid ja toetavaid ühiskondlike hoiakuid ning suurendada ühiskonnas selle alast teadlikkust. Eesmärgina ei ole sõnastatud laiem ühiskonna hoiakute muutmiseks vajalikke tegevuste tegemist. Seetõttu ei ole projekt vastavuses taotlusvoorus kirjeldatud võrdsete võimaluste edendamise eesmärgiga.

- 3) projekti tegevuste, tulemuste mõõtmise ja ajakava läbimõeldus ja põhjendatus ning nende omavaheline loogiline seos – skaala 0-5 punkti, hinnati 1,5 punktiga.
Mõõdetavad tulemused on esitatud, kuid nende objektiivne hindamine eesmärkide saavutamiseks on keeruline. Näiteks ei ole selgitatud, et miks on oluline teha kaks avalikku pöördumist ja mis teemal neid plaanitakse teha. Projektis kirjeldatud tegevustega ei ole realistlik mõjusalt tegeleda taotluse võrdsete võimaluste eesmärgiga, milleks on suurendada võrdsete võimaluste loomist väärtustavaid ja toetavaid ühiskondlike hoiakuid, suurendada ühiskonna teadlikkust võrdsest kohtlemisest ja võrdsete võimaluste edendamisest ning toetada partnerit mitmekesisuse ja vähemusrühmade võrdsete võimaluste edendamisel. Seda seetõttu, kuna projekti fookuses on individuaalne arenguprogramm, mille eesmärgiks on vähemusrühmi kuuluvate inimeste võimekuse ja teadlikkuse kasvatamine, mitte ebavõrdse kohtlemise vähendamine läbi ühiskondlike hoiakute muutmise ja teadlikkuse kasvatamise.
- 4) tegevuste mõju kestlikkus – skaala 0-5 punkti, hinnati 3 punktiga.
Osa tegevuste mõju (nt individuaalnõustamised, mille tulemusel leiab inimene tööd) võivad küll kesta ka pärast projekti lõppu, kuid hindajal ei tekkinud kindlust (sh taotleja ja partnerorganisatsiooni vähese huvikaitsekogemuse tõttu kõigi sihtrühmadega), et projektitegevuste tulemusel suudetakse saavutada laiem mõju, sh luua selline võrgustik, mis toimiks edasi ka pärast projektitegevuste lõppu. Jätkutegevused on planeeritud pigem passiivsetena. Projektist ei selgu, kuidas loodud võrgustik jätkab tegevust peale perioodiperioodi lõppu. Partner ettevõtte jätkab teenuste pakkumist, aga tehes seda tulevikus tasu eest. See tähendab, et sihtrühma kättesaadavus antud teenusele väheneb. Kirjeldatud ei ole, kas ja kuidas huvikaitsetegevus jätkub peale projekti lõppu. Projekti kui terviku positiivne mõju võrdsete võimaluste edendamisele ühiskonnas kestab peale projekti lõppu pigem vähest aega.
- 5) taotleja ja partneri teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus kavandatud tulemuste saavutamiseks – skaala 0-4 punkti, hinnati 2 punktiga.
Taotleja on seni tegelenud pigem perede ja noorte vanematega, projekti partner tervise-teenuste pakkumisega. Seega on projektimeeskonnal kokku kogemused ja oskused vaid osa projektis kirjeldatud tegevuste ellu viimiseks. Hindajal ei tekkinud taotleja ega partneri suhtes kindlust, et ellu suudetakse viia ka puuetega inimeste ja vanemaealiste huvikaitsealalisi tegevusi ega tõhusat koostööd tööandjatega (sh mitmekesisus töökohal), mis on üks projekti tegevustest. Just tööturule suunatus on teema, millele toetub suuresti olukorra kirjeldus koos uuringute ja andmetega. Arusaadavalt ei ole selgitatud varasemaid võrdsete võimaluste edendamise kogemusi tervisesseisundist või puudest tulenevalt vähemusrühmi kuuluvate inimestega. Kirjeldatud varasem teenuste pakkumine ei ole võrdne võrdsete võimaluste edendamisega.
- 6) eelarve põhjendatus, realistlikkus ja säästlikkus – skaala 0-5 punkti, hinnati 3 punktiga.
Eelarve on peamiste tegevuste kaupa lahti kirjutatud. Osa tegevuste puhul ei ole selge, millise eelarve rea alla neid arvestatakse. Kuivõrd eelarves ega projektis ei ole lahti

kirjutatud tööjõukulude puhul töö koormust, siis ei ole võimalik hinnata põhjendatust ning realistlikkust.

Meetme määruse § 22 lõike 7 alusel ei reastata pingeritta taotluseid, mis saavad hindamise tulemusel koondhindeks vähemalt 16 punkti. Projekti „Terve Elu – võimestades inimest“ koondhindeks kujunes hindamiskriteeriumite alusel 13,5 punkti ning seetõttu pingeritta ei reastatud.

Meetme määruse § 23 lõike 1 punkti 1 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata kui hindamise tulemusena on taotluse koondhinne alla 16 punkti.

Rakendusüksus selgitab, et haldusmenetluse seaduse § 15 lõigete 2 ja 3 antakse taotlejale üldjuhul võimalus esitada oma seisukohad ja parandada taotluses esinenud puuduseid enne taotluse rahuldamata jätmist, välja arvatud juhul, kui otsus põhineb taotluses esitatud andmetel. Käesoleval juhul on tegemist voorulise taotlemisega ehk võistleva taotlemisega, mis seab ka piirangud sellele, kas ja mida rakendusüksus pärast taotluste vastuvõtmise tähtaega ja taotluse menetluse kestel saab taotlejalt seoses taotlusega nõuda. Selleks, et oleks tagatud taotlejate võrdne kohtlemine, lähtub rakendusüksus üksnes tähtajaks esitatud ning nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusest ning selgitusi küsitakse, kui selline vajadus on ilmne juba taotlusega esitatud andmete selgitamiseks, aga mitte taotluse täiendamiseks või muutmiseks absoluutse positiivse tagajärje saavutamise eesmärgil, mis oleks ilmselges vastuolus võistleva voorulise taotlemise eripära ja eesmärgiga.

Eelnevast tulenevalt jätab rakendusüksus taotluse meetme määruse § 23 lg 1 p 1 alusel rahuldamata.

Rakendusüksus selgitab, et on käesoleva otsuse koostamisel lähtunud taotluses esitatud andmetest ning hindajate poolt antud hinnetest. Taotlejal ei ole vaja esitada täiendavaid seisukohti otsusele, kuna hindamise tulemusel jääb taotlus rahuldamata ning täiendava ärakuulamise raames antud selgituste tulemusel enam taotlust hindajatele uueks hindamiseks ei esitataks. Ärakuulamisõigus vastandub võrdse kohtlemise põhimõttele ning seetõttu on põhjendatud piirata ärakuulamisõigust ulatuses, millal see ei sobi kokku voorulise taotlemise eesmärgiga.

Otsuse vaidlustamine

Otsust on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduse 5. peatükis sätestatud korras, esitades vaide rakendusüksusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist või toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Anna Zolin
talituse juhataja toetuse rakendamise osakonna juhataja ülesannetes

Koostaja: Kelly Poopuu
6631911
kelly.poopuu@rtk.ee